

Η ΕΟΡΤΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΕΡΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΚΥΡΙΛΛΟΥ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑΡΕΩΣ ΣΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Την 27^η Ιουνίου ε.ε, η Α.Θ.Μ. ο Πάπας και Πατριάρχης Αλεξανδρείας και πάσης Αφρικής κ.κ.Θεόδωρος Β', εχοροστάτησε κατά τον Όρθρο και την Θεία Λειτουργία στον Ιερό Παρεκκλήσιο των Αγίων Μάρκου του Αποστόλου και Νεκταρίου Πενταπόλεως, παραπλεύρως του Πατριαρχικού Ναού του Οσίου Σάββα του Ηγιασμένου Αλεξανδρείας επί τη ιερά μνήμη του Αγίου Κυρίλλου Γ' του Λουκάρεως, Πατριάρχου Αλεξανδρείας (1601-1620) και μετέπειτα Οικουμενικού Πατριάρχου.

Ο Άγιος Κύριλλος, εγεννήθη στον Χάνδακα (Ηράκλειο) Κρήτης το έτος 1572, εκάρη μοναχός στην Ιερά Μονή Αγκαράθου και έτυχε λαμπρών σπουδών στη Βενετία και την Πάδοβα. Όταν εξελέγη σε ηλικία 30 ετών Πατριάρχης Αλεξανδρείας, σε διαδοχή του Μελετίου Πηγά, είχε ήδη σημαντική διαδρομή στην υπεράσπιση της Ορθοδοξίας κατά της προσηλυτιστικής δράσης των Ιησουιτών στην Ανατολή.

Ως Πατριάρχης Αλεξανδρείας, επετέλεσε αξιόλογο ανακαινιστικό έργο, συγκέντρωσε χρήματα με εράνους σε ορθόδοξες χώρες για την πληρωμή των χρεών του Πατριαρχείου, ίδρυσε και ανεκαίνισε ναούς, περιέθαλψε πάσχοντες και επέλυσε τα προβλήματα των Εκκλησιών σε Σινά και Κύπρο, όπου μετέβη προσωπικώς. Με τη βοήθεια του μετέπειτα Πατριάρχη Γεράσιμου Σπαρταλιώτη, αντιμετώπισε τα προβλήματα που προκάλεσαν η επιδημία του 1616 και οι διωγμοί των Τούρκων.

Το 1620, εκοιμήθη ο Πατριάρχης Κων/πόλεως Τιμόθεος Β' και η Σύνοδος εξέλεξε Οικουμενικό Πατριάρχη τον «επ' αρετήν και σοφίαν διαβόητον Κύριλλον». Ο Λούκαρις καθαιρείται πέντε φορές από το Οικουμενικό θρόνο και επανέρχεται. Το 1627 αγόρασε τυπογραφείο, όπου με στόχο το φωτισμό του Γένους εκδόθηκαν χρήσιμα διδακτικά κείμενα, αλλά και αντιπαπικά άρθρα, γεγονός που εντείνει το φθόνο και την έχθρα. Γενίτσαροι κατέστρεψαν το τυπογραφείο και ο Πατριάρχης, διασώθηκε με τη μεσολάβηση του Βέλγου πρέσβη, ο οποίος τον έκρυψε στο σπίτι του.

Το 1637, οι Ιησουίτες, μη μπορώντας να τον ανεχθούν, συκοφαντούν τον Κύριλλο στον Σουλτάνο ότι εξεγείρει τους Έλληνες. Συλλαμβάνεται και φυλακίζεται στο φρούριο της Λαιμοκοπίας, όπου στραγγαλίζεται στις 27 Ιουνίου 1638. Η σορός του ερρίφθη στη θάλασσα και βρέθηκε από ψαράδες που την ενταφίασαν στη Νικομήδεια.

Ο Κ. Παπαρρηγόπουλος στην «Ιστορία του Ελληνικού Έθνους» έγραψε: «Ουδέποτε ίσως το αξίωμα του Οικουμενικού Πατριάρχη ανεδείχθη λαμπρότερο ή επί Κυρίλλου του Λουκάρεως επί δώδεκα περίπου έτη εκ διαλειμμάτων πατριαρχήσαντος». Όντως ο Λούκαρις προσπάθησε με κάθε τρόπο να ανυψώσει το ελληνικό γένος. Στις ενέργειες του βλέπουμε την τάση του Ελληνισμού να έρθει σε επαφή με τη Δύση. Όπως και ο Πηγάς, ο Λούκαρις κήρυττε στη δημοτική. Προλόγισε μάλιστα τη μετάφραση της Καινής Διαθήκης από το Μάξιμο Καλλιπολίτη στη λαϊκή γλώσσα, τονίζοντας τη σημασία της μετάφρασης των Ευαγγελίων για το φωτισμό του ποιμνίου.

Τέσσερεις αιώνες μετά, ο Μακ.Πατριάρχης Αλεξανδρείας κ.Θεόδωρος Β΄, τέταρτος κατά σειρά αδελφός της Μονής Αγκαράθου που εξελέγη Προκαθήμενος της Αλεξανδρινής Εκκλησίας (Σίλβεστρος 1569–1590, Μελέτιος Α΄ ο Πηγάς 1590–1601, Κύριλλος Γ΄ ο Λούκαρις 1601–1621 και Θεόδωρος Β΄ 2004–), προέβη στην, εν Συνόδω, αγιοκατάταξη του Ιερομάρτυρος Προκατόχου Του, φέρων στην Αλεξάνδρεια και απότμημα εκ του τεθησαυρισμένου στην Μονή Αγκαράθου ιερού λειψάνου του Αγίου Κυρίλλου. Την ασματική Ακολουθία του Αγίου Κυρίλλου συνέθεσε ο λόγιος Υμνογράφος Μητροπολίτης Ρόδου κ.Κύριλλος και εκδόθηκε εκ του Πατριαρχείου Αλεξανδρείας το 2010.